

**Metodické usmernenie pre
udeľovanie a používanie regionálnej
značky NOVOHRAD
*pre služby ubytovacie a/alebo
stravovacie a podujatia***

MAREC 2018

Spracovateľ:
ZPO Región Neogradiensis
Ulica Novohradská 1
984 01 Lučenec

Regionálna značka Novohrad

Obsah

1 Regionálna značka NOVOHRAD – cieľ regionálnej značky a vymedzenie územia Novohrad.....	4
1.1 Cieľ regionálneho značenia na Slovensku	4
1.2 Vymedzenie územia Novohrad, história, popis kultúrnych a historických zdrojov	6
1.3 ZPO Región Neogradiensis	12
2 Pravidlá udeľovania značenia – kritériá pre služby (stravovanie a ubytovanie)...	13
2.1. Kritériá pre služby.....	14
2.2 Kritériá spôsobilosti, ktoré žiadateľ musí splniť, aby sa mohol uchádzať o značku „regionálny produkt NOVOHRAD“	22
3. Proces udeľovania značenia.....	26
3.1 Zodpovednosti/ Kompetencie.....	26
3. 2 Certifikačná komisia	26
3.3 Prihlasovanie regionálnych výrobcov.....	27
3.4 Proces posúdenia súladu s podmienkami pre udelenie značky	28
3.5 Užívanie značky a kontrola dodržiavania zásad používania značky	28
3. 6 Poplatky za udelenie a užívanie značky.....	29
3.7 Postup pri porušení zásad	30
3.8 Propagácia značky	30
4 Zmapovanie územia – prehľad ubytovacích a stravovacích zariadení.....	33
4.1 Prehľad ubytovacích zariadení v regióne	33
4.2 Prehľad stravovacích zariadení v regióne	36
5 Záverečné ustanovenia	40

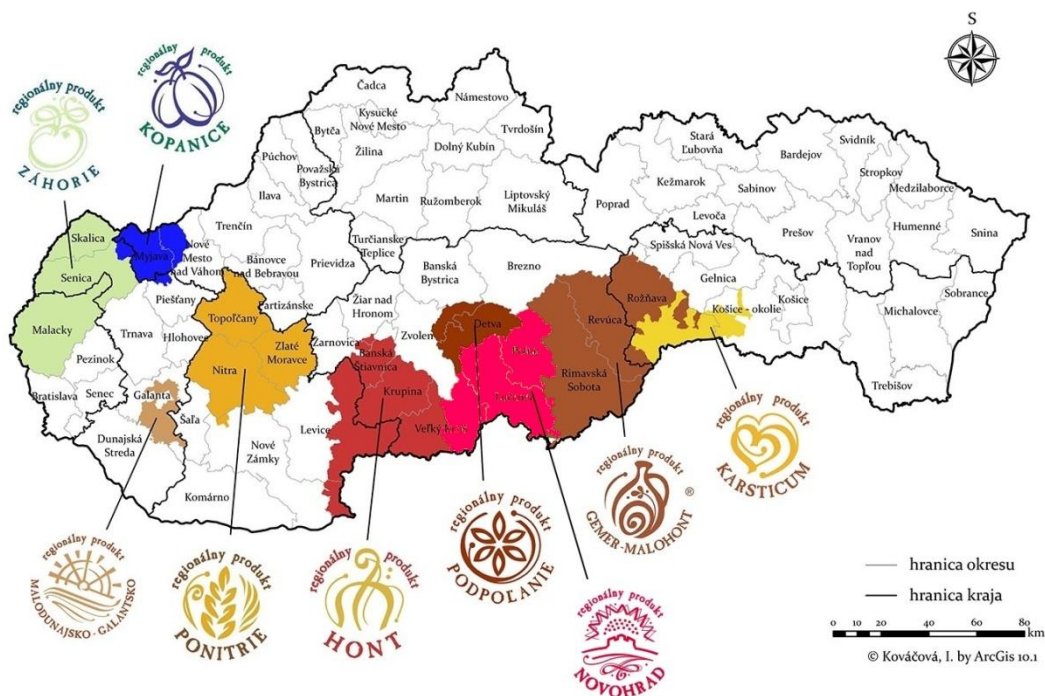
1 Regionálna značka NOVOHRAD – cieľ regionálnej značky a vymedzenie územia Novohrad

1.1 Cieľ regionálneho značenia na Slovensku

Cieľom regionálneho značenia je zviditeľniť jednotlivé regióny a upozorniť na zaujímavé produkty či služby, ktoré vznikajú priamo v regióne. Systém regionálneho označovania výrobkov a služieb na Slovensku zatiaľ nemá oficiálne zastúpenie na celoštátnej úrovni. Systém regionálnych značiek je otvorený každému regiónu, ktorý má jasne vymedzené hranice. Iniciátorom jestvujúceho regionálneho značenia na Slovensku sú v prevažnej miere Miestne akčné skupiny alebo Verejno-súkromné partnerstvá fungujúce na princípoch LEADER. Národná Sieť Slovenských Miestnych Akčných Skupín (NSS MAS) tak v rámci svojich aktivít zastrešuje národnú úroveň koordinácie a propagácie regionálneho značenia na Slovensku. V každom regióne, ktorý sa venuje regionálnemu značeniu pôsobí miestny regionálny koordinátor, ktorý zabezpečuje aktivity regionálneho značenia a komunikuje s miestnymi výrobcami a poskytovateľmi služieb.

V rámci verejnej diskusie vyvolanej na pôde NSS MAS bol zvolený jednotný dizajn logotypu značenia miestnych produktov a služieb na Slovensku a boli prijaté minimálne zásady pre certifikáciu regionálneho produktu alebo služby, ktoré budú rešpektované v každom prístupujúcom regióne. Okrem nich si každý región v svojich zásadách zohľadní svoje špecifiká a výnimočnosť.

Územná pôsobnosť regionálnych značiek na Slovensku

Cieľom zavedenia regionálnej značky na Slovensku je:

- propagácia regiónu,
- podpora miestnych výrobcov a poskytovateľov služieb,
- podpora uchovávanía hodnôt, tradícií a jedinečností regiónu,
- podpora využívania miestnych zdrojov.

Regionálna značka na Slovensku zaručuje, že certifikovaný produkt spĺňa minimálne 4 stanovené kritériá:

- je jedinečný pre daný región,
- pochádza od miestneho výrobcu,
- využíva tradičné postupy a miestne zdroje,
- obsahuje podiel ručnej práce.

Označovaním miestnych produktov je potrebné identifikovať ich v rámci obrovského množstva ponúkaných tovarov a služieb, odlíšiť ich od ostatných a povýšiť na značkové (originálne) produkty, resp. služby, za ktoré je spotrebiteľ ochotný zaplatiť aj vyššiu cenu.

Ďalším cieľom značky je prispieť k rozvoju udržateľného cestovného ruchu skvalitnením rekreačného zážitku turistov tým, že značka garantuje pôvod

označeného výrobku v regióne, šetrnosť výrobcu i výrobku k životnému prostrediu, kvalitu a priamu návaznosť činnosti v danom území. Nákup miestnych výrobkov a využívanie miestnych surovín tiež znižuje záťaž životného prostredia vzhľadom ku kratším prepravným vzdialenostiam, podporuje zamestnanosť, a udržanie osídlenia.

Logo značenia regionálneho produktu vyplýva zo symboliky regiónu Novohrad, ktoré reprezentuje množstvo hradov, zámkov a kaštieľov, veľa vodných nádrží i vodných tokov a zároveň je i slnečným a úrodným územím.

Koordinátorom „regionálnej značky NOVOHRAD“ je ZPO Región Neogradiensis.

1.2 Vymedzenie územia Novohrad, história, popis kultúrnych a historických zdrojov

Územná pôsobnosť „regionálnej značky NOVOHRAD“ tvorí prílohu tohto metodického usmernenia.

Územie Novohrad sa rozprestiera v nasledovných okresoch:

Okres Lučenec

Mestá: Lučenec, Filákovovo

Obce:

Ábelová · Belina · Biskupice · Bol'kovce · Budiná · Bulhary · Buzitka · Čakanovce · Čamovce · Divín · Dobroč · Fil'akovské Kováče · Gregorova Vieska · Halič · Holiša · Jelšovec · Kalonda · Kotmanová · Lehôtka · Lentvora · Lipovany · Lovinobaňa · Lupoč · Luboreč · Mašková · Mikušovce · Mučín · Mýtina · Nitra nad Ipl'om · Nové Hony · Panické Dravce · Pinciná · Pleš · Podrečany · Polichno · Praha · Prša · Píla · Radzovce · Rapovce · Ratka · Ružiná · Stará Halič · Šiatorská Bukovinka · Šurice · Šávoľ · Šíd · Tomášovce · Točnica · Trebelovce · Trenč · Tuhár · Veľká nad Ipl'om · Veľké Dravce · Vidiná

Okres Lučenec je prirodzené geografické centrum južnej časti Banskobystrického kraja. Hraničí s okresmi Veľký Krtíš, Rimavská Sobota, Poltár, Detva a na juhu s Maďarskou republikou. Z geologického aj morfológického hľadiska územie okresu je veľmi pestré. Okres je bohatý na prírodné krásy. Rovinatý terén je v strednej časti okresu a najmä v okolí rieky Ipeľ, kde je najúrodnejšia pôda. Územie okresu napriek svojej južnej polohe je pomerne hornaté. Severná časť okresu patrí do Slovenského rudohoria, časť do oblasti Slovenského stredohoria. Do juhovýchodnej časti okresu zasahuje Mátransko-Slánska oblasť svojim celkom Cerova vrchovina. Táto vyúsťuje do oblasti Lučensko-košickej zníženej so svojim pomerne rozsiahlym podcelkom Lučenská kotlina a Ipeľská kotlina.

Okres Poltár

Mestá: Poltár

Obce:

Breznička · Cinobaňa · České Brezovo · Ďubákovo · Hradište · Hrnčiarska Ves · Hrnčiarske Zalužany · Kalinovo · Kokava nad Rimavicou · Krná · Mládzovo · Málinec · Ozdín · Rovňany · Selce · Sušany · Šoltýska · Uhorské · Utekáč · Veľká Ves · Zlatno ·

Okres Poltár sa nachádza na juhu Banskobystrického kraja a hraničí na východe s okresom Rimavská Sobota, na juhu a juhozápade s okresom Lučenec, na severozápade s okresom Detva a na severe s okresom Brezno v dĺžke asi 7 km. Reliéf okresu Poltár sa postupne zdvíha v smere od juhu na sever od nadmorskej výšky 195 m v Lučenskej kotline pri výtoku rieky Ipel' v katastri obce Kalinovo až po 1118 m na vrcholovej plošine v Stolických vrchoch ako súčasť Slovenského rudohoria. Okresné sídlo je mesto Poltár.

Okres Veľký Krtíš ¹

Mestá: Veľký Krtíš, Modrý Kameň

Obce:

Balog nad Ipľom · Bátorová · Brusník · Bušince · Čebovce · Čeláre · Červeňany · Dačov Lom · Dolinka · Dolná Strehová · Dolné Plachtince · Dolné Strháre · Ďurkovce · Glabušovce · Horná Strehová · Horné Plachtince · Horné Strháre · Chrastince · Chrtány · Ipeľské Predmostie · Kamenné Kosihy · Kiarov · Koláre · Kosihovce · Kosihy nad Ipľom · Kováčovce · Lesenice · Ľuboriečka · Malá Čalomija · Malé Straciny · Malé Zlievce · Malý Krtíš · Nenince · Nová Ves · Obeckov · Olováry · Opatovská Nová Ves · Pôtor · Pravica · Príbelce · Sečianky · Sel'any · Senné · Sklabiná · Slovenské Ďarmoty · Slovenské Kľačany · Stredné Plachtince · Sucháň · Suché Brezovo · Širákov · Šuľa · Trebušovce · Veľká Čalomija · Veľká Ves nad Ipľom · Veľké Straciny · Veľké Zlievce · Veľký Lom · Vieska · Vinica · Vrbovka · Záhorce · Závada · Zombor · Želovce ·

Okres Veľký Krtíš sa nachádza v južnej časti Slovenska (Banskobystrického kraja). Na juhu susedí s Maďarskou republikou, na východe s okresom Lučenec, na severe s okresmi Detva, Zvolen a Krupina a na západe s okresom Levice. Bol vytvorený v roku 1968 začlenením obcí, ktoré po zrušení okresu Modrý Kameň (v r. 1960) patrili do okresov Lučenec a Zvolen. Mestá okresu Veľký Krtíš a

---

¹ V rámci realizácie projektu boli riešené časti okresu Veľký Krtíš, ktoré nepokrýva regionálna značka HONT.

Modrý Kameň. Územie okresu je vymedzené v priestore medzi riekou Ipel' - na juhu (ktorá súčasne tvorí štátnu hranicu s Maďarskou republikou) a zo severu Krupinskou planinou.

História Novohradu

Z územia Novohradu pochádzajú archeologické nálezy z doby kamennej, bronzovej i železnej. V kotlinách introvulkanickej brázdy sa sústredovali slovanské osídlenia (od 7.stor.n.l.) Maďari sa tu usídlili v 10.storočí. Novohrad - historické územie v južnej časti stredného Slovenska a v severnej časti Maďarska. Názov má podľa hradu Novohrad (slovan. Novograd, maď. Nógrád). Novohradský komitát vznikol na prelome 10. a 11. storočia. Z cirkevno-správneho hľadiska patrila severná časť Novohradu (N) do ostrihomskej arcidiecézy (Veľký N. maior comitatus Neogradiensis), južná časť do vácovskej diecézy (Malý N., minor c.N.). Pôvodne k nemu patrilo aj územie Hontu a Malohontu.

V polovici 15. storočia územie ovládli Jiskrovci a bratříci. Erbová pečať Novohradu od r. 1551 bol rytier s mečom, na štíte s päťcípou korunou (symbol ochrancu Novohradu). Zástava sa používala už v období protitureckých bojov, spočiatku mala striebornú farbu, od r. 1663 modrú s erbom Novohradu. Územnú celistvosť Novohradu porušili Turci, ktorým v druhej polovici 16. storočia podarilo podmaniť takmer celú stolicu (dobyli aj hrady Novohrad, Fil'akovo, Modrý Kameň, Divín, Šomoška, Salgó a iné). Novohrad sa definitívne zbavil tureckej nadvlády až po r. 1686. Novohrad sa rozprestieral na ploche 4 276 km² po obidvoch stranách rieky Ipel'. Na západe hraničil s Hontom, na severe so Zvolenskou stolicou, na východe s Gemerskou, Malohontskou a Hevešskou stolicou, na juhu s Peštiansko-Pilíšsko-Šoltskou stolicou. Administratívne centrum bolo pôvodne na Novohrade, správa zemianskej stolice sídlila do pol. 16.storočia v Balážskych Ďarmotách (Balassagyarmat), po vyhnaní Turkov v Lučenci a od 1790 opäť v Ďarmotách. 17. storočie bolo vyplnené bojmi medzi súperiacimi mocenskými skupinami habsburskej ríše. Začiatkom 18. storočia stolicu zasiahlo aj protihabsburské povstanie Fr. Rákócziho II. Od roku 1849 územno-správnym celkom bola Novohradská župa.

Po rakúsko-uhorskom vyrovnaní (1867) nastáva čulý rozvoj regiónu, ktorý bol narušený I. svetovou vojnou. Po rozbití Rakúsko-Uhorskej monarchie severná časť Novohradu sa včlenila do Československej republiky (okrem r. 1938-1945, keď časť slovenského Novohradu patrila Maďarsku). Po oslobodení (1945) slovenský región patrila do Banskobystrického neskôr Stredoslovenského kraja. Podľa posledného územno-správneho členenia sú tu okresy Lučenec (55 obcí + 2 mestá), Veľký Krtíš (69 obcí + 2 mestá), Poltár (21 obcí + 1 mesto), ktoré patria do VÚC Banskobystrického, štát Slovenská republika (od r.1993).

Kultúrne tradície

Kultúra sa spočiatku rozvíjala pri kláštoroch (Lučenec-Opatová, Sečany a Filákov). Z národných kultúrnych pamiatok (okrem spomenutých hradov) sú to gotické kostoly s nástennými maľbami (Stará Halič, Ľuboreč, Turičky). Rímsko-katolícka cirkev patrila do roku 1776 do sféry Ostrihomu, potom pod Rožňavské biskupstvo. Rozvoj protestantizmu nastáva od pol. 16. storočia hlavne v oblasti školstva. Lučenec z kalv. gymnázia sa vyvinulo od r. 1833 na lýceum s kurzom filozofie, práva a teológie. Evanjelické gymnázia boli vo Filákovke a v Lučenci.

Evanjelická augsburská cirkev-novohradský seniorát (1603) bol spočiatku zaradený do Breznianskej superintendencie, v r. 1734-1893 bol súčasťou Banského dištriktu, do r. 1918 patrilo do Preddunajského dištriktu, od r. 1919 je v Západnom dištrikte.

V Lučenci sú v súčasnosti dve vysoké školy a početné stredné školy. Bohaté sú aj regionálne literárne tradície. Pôsobili tu poéti a literáti, ktorí tvorili slovensky i maďarsky ako Valentín Balaša, Ján Rimay, celý rod Madáchovcov (z nich vynikol Imrich Madách autor drámy "Tragédia človeka"). Zo slovenských spisovateľov spomenieme napr. Bohuslava Tablica, Kolomana Banšella a Boženu Slančíkovú-Timravu a i. s prezentáciou v Literárnom múzeu I. Madácha v Dolnej Strehovej a v pamätných izbách. Literárne a odborné diela sú v knižniciach: Novohradské knižnice v Lučenci a Salgótarjáne a v mestských knižniciach. Novohradský župný archív je v Salgótarjána a Štátne okresné archívy sú v Lučenci, Veľkom Krtíši a v Poltári.

Bohatú ľudovú kultúru a folklór dokumentujú Novohradské múzeum v Lučenci, mestské múzeá vo Filákovke, Poltári, Múzeum bábkarských kultúr a hračiek v Modrom Kameni. Umelecké diela (maliarov, výtvarníkov) sústreďuje Novohradská galéria v Lučenci, sklárske zbierky v Zlatne. Rozmanitá a pestrá je príroda Novohradu. Chránená krajinná oblasť Cerova vrchovina, Národné prírodné rezervácie s náučnými chodníkmi napr. Šomoška, Salgó a i. Možnosti turistiky spojené s kultúrno-poznávacou i rekreačnou činnosťou (vodná nádrž Ružiná, termálne kúpalisko Dolná Strehová).

Remeslá a odvetvia v Novohrade

Väčšina cechov v Novohrade vznikla koncom 18. a začiatkom 19. storočia, čo však neznamená, že tu ešte pred týmto obdobím nepôsobili žiadni remeselníci. Cechy vznikali a vyvíjali sa v novohradských mestečkách Lučenec, Filákov, v Balašských Ďarmotách a na hradných panstvách v Haliči a v Divíne, a to so súhlasom zemepána. Najväčším strediskom remeselnej výroby a živností Novohradu bol Lučenec, kde sa nastahovali aj remeselníci z Filákova. Do jedného cechu sa spájalo viacero remesiel. Mali však pomerne veľa členov. Na pozvanie Jozefa Szilassyiho prichádzali ďalší remeselníci. Zemepán im poskytol pozemok na výstavbu domu a niektoré meštianske výsady. Po r. 1848 sa cechy zakladať nesmeli. Výroba predmetov z hliny je jedným z najstarších remesiel.

V Novohrade existovalo ešte na začiatku 20. storočia viac ako 40 hrnčiarskych stredísk. Najvýznamnejšou hrnčiarskou lokalitou bola Halič. Všetky výrobky boli ručne vytáčané na kruhu, hrnčiari nepoužívali formy. Vyrábali rôzne druhy krčahov a vyšších nádob, ktorých priemerná výška sa pohybovala od 18 do 33 cm. Bohatá bola aj produkcia „nízkeho riadu“: rôzne druhy tanierov, misiek, pokrievky na hrnce, ťapše, formy na koláče, lievance, bábovky a cedidlá na cestoviny. Vypaľovanie hrnčiarskych výrobkov v Haliči. Kováči zhotovovali rôzne druhy poľnohospodárskeho náradia, podkúvali kone, kuli železné súčiastky vozov, vyrábali klince, ale venovali sa aj výrobe mreží a kovaní dverí. Vďaka dobrej znalosti koní vykonávali viacerí kováči aj povolanie ľudových zverolekárov – „kuršmitov“. Koncom 18. stor. pre kováčov usporadúvali zverolekárske kurzy. Remenárstvo bola remeselná špecializácia zaoberajúca sa výrobou remeňov, popruhov, konských postrojov a remení. Vyžadovalo si poznatky o vlastnostiach jednotlivých druhov koží, na aké účely sú vhodné a aké zručnosti treba ovládať pri výrobe jednotlivých výrobkov. Vyrábali remene do krpcov a odevov, vybavenie pre záprah a potreby furmanov (uzdy, popruhy, chomúty, ohlávky, opraty, biče, korbáče), ale aj remene na rôzne účely. Ponúkali aj brašne, aktovky a iné športové a cestovné predmety. Mlyny mohli spočiatku budovať hlavne kláštory a cirkevné inštitúcie, neskôr šľachta a slobodné kráľovské mestá. Právo mlyna vykonával v staršom období spravidla zemepán priamo prostredníctvom svojich poddaných – mlynárov, od 18. stor. ho dával mlynárom do prenájmu. Do urbárskych reforiem Márie Terézie bol poddaný povinný mlieť v mlyne svojho zemepána. V r. 1818 vznikol v Novohradskej stolici oblasťný cech mlynárov, ktorý zhrňal mlynárov z celej stolice. Šindliari vyrábali drevený žliabkový šindel na pokrývanie striech drevených i kamenných budov, ako aj drevené odkvapové žľaby. Šindliarstvo sa ujalo v oblastiach, kde bol dostatok vhodného mäkkého dreva. Bolo remeslom i špecializovanou domáckou výrobou v niektorých obciach, ktoré si časť svojej poddanskej robotnej povinnosti odrábali výrobou šindľov. Korytárstvo bola remeselná špecializácia a domácka výroba zameraná na spracovanie dreva technikou dlabania a výrobu korýt. Okrem korýt, korýtok, vahanov, vaničiek, lyžíc, variech, lopát, vejačiek sa korytárstvo venovalo aj výrobe iného dreveného riadu. Výrobou korýt a vahanov sa zaoberali v Novohrade najmä v Českom Brezove. Kolári vyrábali najmä kolesá, vozy, sane, bričky, koče, športové potreby, drevené náradie a nástroje. Kríza kolárstva nastala po modernizácii dopravy a po zavedení výroby nových dopravných prostriedkov. Na území Novohradu sa vyrábali kolesá v Uhorskom, Váľkove, Mládzove, v Brezničke, Bystričke, Ozdíne, v Hradišti a v Krnej.

Novohradská župa vznikla na prelome 10. a 11. storočia a centrom bol hrad Novohrad, v dnešnom Maďarsku, od polovice 16. storočia boli centrom župy striedavo Balažské Ďarmoty a Lučenec. Na vnútorný vývin regiónu vplývala existencia feudálnych hradných panstiev – hrad Filákov, Modrý Kameň, Divín, Halič. V roku 1918 rozdelila štátna hranica bývalú Novohradskú župu na dva rozlohou takmer rovnaké celky.

Dejiny Novohradu poznačilo ovládnutie Turkami v od polovice 16. stor. V 17. stor. obyvateľstvo zdecimovali stavovské vojny, do opustených osád sa koncom 17. stor. nasťahovalo obyvateľstvo slovenské zo severu Novohradu a v 18. stor. sa mnoho Slovákov odsťahovalo na Dolnú zem.

Obidva okresy sú národnostne zmiešané – sever slovenské obyvateľstvo, juh – významné zastúpenie maďarskej národnosti a všade rómska menšina. Tí sa živilí pletením košíkov, kováčstvom a muzikantstvom. Od Gemeru až k Novým Zámkom sa tiahne pás palóckeho osídlenia, ktoré tvorí maďarské etnikum s osobitosťami v ľudovej kultúre.

Prírodný ráz Novohradu predurčil rozvoj pastierstva a poľnohospodárstva. K najväčším mestám v slovenskej časti Novohradu patrili Filákov, Lučenec, Málinec ako aj Halič. Z remeselníkov boli najviac zastúpení garbiari a čižmári. Domáckou výrobou súkna sa zaoberalo obyvateľstvo obcí Lešť, Dolný Tisovník, Cinobaňa, Málinec a Hradište. V šesťdesiatych rokoch 18. stor. vznikla v Haliči súkenka, prvá manufaktúra na Slovensku, ktorá pretrvala až do 20. stor. Rozšíreným remeslom bolo vďaka kvalitnej surovinovej základni aj hrnčiarstvo. Na pomedzí Novohradu a Malohontu sa nachádzalo začiatkom 20. stor. vyše 40 hrnčiarskych lokalít, čo je v rámci strednej Európy ojedinelé. Z Novohradu to boli : Halič, Stará Halič, Filákov, Divín, Gregorova Vieska, Kalinovo, Veľká Ves a samozrejme Poltár. Z Malohontskej strany to boli hlavne obce v Suchánskej doline – Pondelok, Veľká Suchá, Hrnčiarske Zalužany a Sušany. Hrnčiari tu pôsobili aktívne do polovice 60 rokov 20. stor. Hrnčiarske novohradské strediská zásobovali prostredníctvom vykupovačov tovaru z Brehov a Šiah trhy a jarmoky takmer na celom území Slovenska a Maďarska. Rozšírený bol aj výmenný obchod.

Podrečany a Divín boli známe výrobou hlinených fajok, okolie Krnej drevovýrobou a Divín pletením drevených sít.

V Novohrade výborne fungovali aj sklárne – najstaršia huta v Divíne a v 19. stor. vznikali vďaka vhodným surovinám na výrobu skla a drevu sklárske huty aj v Zlatne, Málinci, Kokave nad Rimavicou a Katarínskej Hute.

V severozápadnej časti Novohradu - Ábelová, Políchno, Madačka, Nedelište a južnejších obciach Červeňany, Veľký Lom, obidve Strehové, Šuľa a dva Tisovníky a Lešť, v izolácii a v pastiersko - roľníckom zamestnaní sa zachovalo najviac archaických prvkov v textile, v ľudovom odevu, i bytovom textile – kútne plachty a obrusy. Textil charakterizuje bežná farba – nebielené nite, prípadne kombinované s červenou a žltou a pevné husté spracovanie hrubších nití do jednoduchých vzorov.

1.3 ZPO Región Neogradiensis

Združenie založili mestá, obce a ďalšie inštitúcie z Novohradu za účelom rozvoja regiónu a cezhraničnej spolupráce. Spolu so „zrkadlovým“ maďarským združením, založeným župou Nógrad vzniklo euroregionálne združenie za účelom odstraňovania regionálnych dispartít v príhraničnej oblasti.

Prehlásenie o založení Euroregiónu Neogradiensis z.p.o. podpísali predstavitelia Novohradskej župy na maďarskej strane a predstavitelia okresov Lučenec, Veľký Krtíš a Poltár na slovenskej strane v septembri 1999. Následne po prípravných prácach 25. Marca 2000 v Lučenci sa podpísala zakladacia listina. V roku 2001 bol schválený Program oblastného rozvoja na maďarskej strane euroregiónu a v roku 2002 Strategický plán rozvoja na slovenskej strane euroregiónu.

2 Pravidlá udeľovania značenia – kritériá pre služby (stravovanie a ubytovanie)

Spoločné ciele pre všetky značky „regionálny produkt“ sú:

- zvyšovanie vedomia (medzi občanmi a všetkými zainteresovanými subjektmi v oblasti), že prírodné a kultúrne dedičstvo a remeslá môžu byť aktívnym faktorom regionálneho rozvoja;
- vytvorenie motivácie pre ľudí, aby žili/zostali v týchto oblastiach, a to podporou ekonomickej situácie;
- propagácia regiónu a jeho špecifik;
- zachovanie tradičných výrobkov, remesiel a pod.

Regionálna značka musí napĺňať nasledovné znaky:

- tradícia,
- miestna surovina,
- ručná práca,
- jedinečnosť.

Certifikačná komisia má právo zamietnuť udelenie značky výrobku alebo službe, ktoré sú v rozpore s cieľom značky, so stanovami združenia, odporuje morálnym a etickým zásadám, všeobecnému estetickému cíteniu alebo by mohol inak poškodiť dobré meno značky.

Regionálna značka NOVOHRAD sa udeľuje pre:

výrobky

- remeselné (napr. drevo, kameň, keramika, sklo, kov, slama, textil, vlna, čipka, koža, a iné, ...)
- potraviny a poľnohospodárske produkty (napr. pekárenské, cukrárenské, zo záhrady, z farmy, mäsové, údenárske, výrobky z medu, nápoje alkoholické, nápoje nealkoholické, iné,...)
- prírodné produkty (napr. kvetiny, bylinky, huby, med, čaje, iné, ...)

služby

- ubytovacie služby (kaštieľ, penzión, ubytovanie na súkromí, chata, ubytovňa, a iné, ..., s výnimkou zariadení typu hotel)
- stravovacie služby (zariadenia rôznej kategórie bez obmedzenia typu)
- podujatia/zážitky alebo ich časti (folklór, gastronómia, šport, vzdelávacie kurzy, zážitky, iné .....)

Aby boli výrobky a služby certifikované ako „regionálny produkt NOVOHRAD“, musia splniť pravidlá, ktoré sú určené kritériami stanovenými osobitne pre výrobky a osobitne pre služby.

Kritériá pre výrobky aj kritériá pre služby sa delia na:

- **Výberové** = základné, ktoré musí splniť každý záujemca o značenie
- **Bodovacie** = záujemca o získanie značky musí získať aspoň stanovený minimálny počet bodov.

Služby musia byť jedinečné alebo tradičné vo vzťahu k danému regiónu:

- Služby súvisiace s poskytovaním jedla, nápojov (stravovacie služby)
- Služby súvisiace s poskytovaním ubytovania (ubytovacie služby).

Certifikačná komisia má právo zamietnuť udelenie značky výrobku alebo službe, ktoré sú v rozpore s cieľom značky, so stanovami združenia, odporuje morálnym a etickým zásadám, všeobecnému estetickému cíteniu alebo by mohol inak poškodiť dobré meno značky. Kritériá ako aj ich prípadné zmeny schvaľuje certifikačná komisia.

2.1. Kritériá pre služby

A. VÝBEROVÉ KRITÉRIÁ PRE SLUŽBY

Výberové kritériá = podmienka, ktorá sa musí splniť

- Miestny subjekt (platí pre všetky typy služieb)
- Kvalifikácia pre príslušnú činnosť (platí pre všetky typy služieb)
- Zaručenie štandardnej kvality služieb (platí pre všetky typy služieb)
- Proces výroby nepoškodzuje prírodu (platí pre všetky typy služieb)

Spôsob overenia, či subjekt podmienky spĺňa

Podmienka	Spôsob overenia
Miestny subjekt	<ul style="list-style-type: none"> • živnostenský list • výpis z Obchodného registra • kópia zakladateľskej listiny, štatút, stanovy,.... • ubytovanie na súkromí
Kvalifikácia pre príslušnú činnosť	<ul style="list-style-type: none"> • živnostenský list • výpis z Obchodného registra • zakladateľská listina, štatút, stanovy, ... • požiadavka na dobu min. vykonávania činnosti min. 1 rok

Zaručenie štandardnej kvality služieb	<ul style="list-style-type: none"> • čestné prehlásenie žiadateľa, že plní zákonné predpisy a normy pre danú prevádzku (hygienické a technické normy, bezpečnosť práce a pod.) – predloženie základných dokumentov preukazujúcich bez problémovú prevádzku (napr. kvalita pitnej vody, spracovanie odpadových vôd, kontrola požiarnej knihy, revízie elektro - káblov, revízie elektrických a plynových spotrebičov) • predloženie základných dokumentov dokladujúcich bezproblémovú prevádzku (napríklad posudok RÚVZ, požiarnej knihy, revízia elektrických a plynových spotrebičov, ...) - <i>voliteľné</i>
Proces výroby nepoškodzuje prírodu	<ul style="list-style-type: none"> • čestné prehlásenie žiadateľa • predloženie podporných dokumentov dokladujúcich riešenie otázok ŽP (napr. smernica, POH, HACCP, ...) - <i>voliteľné</i>

B. HODNOTIACE KRITÉRIÁ PRE SLUŽBY

Vzhľadom na veľké odlišnosti jednotlivých služieb musia byť hodnotiace kritériá pre služby rozdelené pre jednotlivé typy.

UBYTOVANIE A STRAVOVANIE

Pre hodnotenie boli navrhnuté 5 kritérií:

1) Regionálna príslušnosť: Novohrad

Ubytovacie / stravovacie zariadenie musí byť na území regiónu Novohrad (vid' vymedzenie územia pre regionálnu značku NOVOHRAD mapa str. 4, história, popis kultúrnych a historických zdrojov, podkapitola 1.2)

2) Kvalita poskytovaných služieb z pohľadu spokojnosti zákazníka - ubytovanie a stravovanie

Komisia posudzuje:

- celkový dojem z ubytovacieho (stravovacieho zariadenia vrátane najbližšieho okolia),
- čistotu a upravenosť v zariadení, funkčnosť vybavenia,
- chovanie a upravenosť personálu,
- ústretovosť pre zahraničných hostí - jazyková vybavenosť na úrovni zodpovedajúcej charakteru daného ubytovacieho / stravovacieho zariadenia (minimálna požiadavka: ústretovosť a ochota dorozumieť sa,

základné informácie ako ceny ubytovania alebo jedálny lístok k dispozícii v angličtine),

- či zodpovedá deklarovaný štandard / kategórie zariadenia skutočnej ponuke a nedochádza ku klamaniu zákazníka (propagácia verzus realita).

Spôsob overenia: posúdenie komisie na mieste (z hľadiska spokojnosti zákazníka) podľa vybraných interných parametrov

Spokojnosť zákazníkov - anketa:

Kritérium, ktoré musí byť plnené počas platnosti certifikátu; pri podávaní žiadosti žiadateľ popíše spôsob, akým ho bude napĺňať.

Zákazníci musia byť poskytovateľom preukázateľne informovaní o možnosti vyjadriť svoju spokojnosť so službami zariadenie prostredníctvom anketových lístkov v zariadení.

3) Šetrnosť k prírode - ubytovanie a stravovanie

Ubytovanie a stravovanie

- a) izolácia okien:** všetky okná vo vykurovaných (a/alebo klimatizovaných) miestnostiach musia mať dostatočne vysoký stupeň tepelnej izolácie (min. inštalácia izolačných pásov do okien)

Spôsob overenia: čestné prehlásenie, kontrola komisie na mieste.

- b) Zdroj vody:** ak nie je zariadenie napojené na verejnú rozvodnú sieť vody, dodá žiadateľ kópiu kolaudačného rozhodnutia studne alebo príslušné povolenie využívania iného zdroja vody

Spôsob overenia: kópia kolaudačného rozhodnutia / povolenia, kontrola komisie na mieste.

- c) Čistenie odpadových vôd:** všetky odpadové vody musia byť spracované; ak nie je možné pripojiť na miestnu čistiareň odpadových vôd, musí mať ubytovacie zariadenie vlastný systém spracovania odpadovej vody, ktorý spĺňa požiadavky príslušnej legislatívy. Ak sú používané chemické toalety, odpad z chemických toaliet musí byť zneškodňovaný v súlade s platnými predpismi.

Spôsob overenia: čestné prehlásenie, kontrola komisie na mieste podľa príslušnej dokumentácie o systéme spracovania odpadových vôd.

d) Odpadkové koše na záchodoch: na každom záchode je vhodný odpadkový kôš a hosť je požiadaný, aby na odhadzovanie odpadkov používal toalet.

Spôsob overenia: *čestné prehlásenie, kontrola komisie na mieste.*

e) Nefajčiarske priestory: všetky spoločne využívané vnútorné priestory musia byť nefajčiarske (prípadne môžu byť definované stavebne oddelené fajčiarske priestory).

Spôsob overenia: *čestné prehlásenie, kontrola komisie na miest.*

f) Správanie a preškolenie personálu: všetok personál musí byť preškolený alebo poučený o nasledovných princípoch a naplňovať ich:

- *Priesaky, netesnosti a úniky:* personál musí denne kontrolovať viditeľné priesaky, netesnosti a úniky vody a prijímať bezodkladne nevyhnutné opatrenia k náprave.
- *Triedenie odpadu:* personál musí triediť odpad aspoň do kategórií plasty, papier, sklo a zmesový odpad. Prevádzkovateľ služby (s pomocou koordinátora značky) pôsobí na obec v prípade, že neposkytuje dostatočné podmienky pre triedenie odpadu (napr. list o ochote triediť odpad). Personál musí triediť nebezpečný odpad a zabezpečiť jeho primeranú likvidáciu. Nebezpečný odpad zahŕňa tonery, atramenty, chladiace zariadenia, batérie, liečivá, tuky/oleje, a pod..

Spôsob overenia: *popis spôsobu preškolenie / poučenie personálu (vrátane novo zamestnaných), prípadne kópie písomných inštrukcií pre personál, čestné vyhlásenie o naplňovanie týchto princíпов, kontrola komisie na mieste.*

g) Výrobky na jedno použitie: sú používané a ponúkané hosťom iba v nevyhnutných prípadoch (napr. ak to vyžadujú zákonné predpisy).

Konkrétne sa jedná o nasledujúce výrobky na jedno použitie:

- Šampóny, umývacie potreby a kozmetické prípravky v mini-baleniach,
- Riad (ako šálky, tanieri, príbory a pod.),
- Potraviny v mini-baleniach (ako raňajkové marmelády, masla, a pod.).

Spôsob overenia: *čestné prehlásenie, kontrola komisie na mieste*

Kritéria h) až j) sú povinné povinná len pre ubytovacie zariadenia:

h) Správanie a preškolenie personálu: všetok personál musí byť preškolený alebo poučený o nasledovných princípoch a naplňovať ich:

Výmena uterákov a posteľnej bielizne (iba ubytovacie zariadenie): personál vymieňa uteráky a posteľnú bielizeň na žiadosť hosťa alebo pravidelne raz / dvakrát týždenne (podľa kategórie ubytovania) – t.j. nie každý deň

- i) Triedenie odpadu hosťami:** hosťom sa musia poskytnúť vhodné a ľahko dostupné nádoby, aby mohli triediť odpad (min. papier, plast, sklo).

Spôsob overenia: čestné prehlásenie, kontrola komisie na mieste.

- j) Informácie pre hostí o šetrnom správaní:** hostia musia byť vhodným spôsobom (napríklad formou informačného letáčka, ktorý poskytne koordinátor značky) informovaní o:

- *Zatváraní okien:* hosť musí byť vyzvaný, aby zatváral okná v miestnostiach, kde je zapnuté kúrenie alebo klimatizácia (ak sa pri otvorení okien kúrenie alebo klimatizácia automaticky nevypína).
- *Zhasínaní svetiel:* hosť musí byť vyzvaný, aby pri odchode z miestností vypínal svetlá (ak nie sú vybavené automatickým zhasínaním svetiel).
- *Úsporách vody:* hosť musí byť vyzvaný k šetrnému nakladaniu s vodou a na to, aby informoval personál, ak zaznamená akékoľvek netesnosti alebo úniky vody (pretekajúci záchod, kvapkajúci kohútik a pod.).
- *Výmene uterákov a posteľnej bielizne:* hosť musí byť informovaný, že ubytovacie zariadenia vymieňa uteráky a posteľnú bielizeň, buď na žiadosť hosťa, alebo pravidelne raz alebo dvakrát týždenne podľa kategórie zariadení (t.j. nie každý deň), vrátane vysvetlenia dôvodu (t.j. šetrnosť k životnému prostrediu - úspora energie, vody a čistiacich prostriedkov).
- *Triedení odpadu:* hosť musí byť vyzvaný, aby triedil odpad, a musia mu byť poskytnuté pokyny, ako správne triediť.
- *Pre kempy:* hosť musí byť informovaný o nutnosti a povinnosti správnej likvidácie odpadových vôd z ich mobilných prostriedkov ubytovaní.

Spôsob overenia: kópie alebo fotografie inštrukcií pre hostí, prípadne opis spôsobu informovania klientov

4) Jedinečnosť spojená s regiónom - ubytovanie a stravovanie

- a) Ubytovanie**
- b) Stravovanie**

Poskytovaná služba musí byť jedinečná vo svojom vzťahu k regiónu Novohrad a v starostlivosti venovanej vytváraniu prostredia pre hostí:

I. Povinné kritériá - ubytovanie a stravovanie

a) *budova ubytovacieho / stravovacieho zariadenia* nesmie narušovať krajinný ráz v okolí, resp. architektonický ráz v intravilánu

Spôsob overenia: posúdenie komisie

b) *poskytovanie informácií o regióne a o značke "Regionálny produkt NOVOHRAD"*: V ubytovacom / stravovacom zariadení sú trvale k dispozícii na zapožičanie zložky s aktuálnymi informáciami v tlačenej podobe, v primeranom počte vzhľadom ku kapacite zariadení (napr. v šanónoch, ...):

- o značke "Regionálny produkt NOVOHRAD" a o projekte regionálneho značenia,
  - o okolitých turistických atraktivitách (miestne kultúrne, prírodné a technické pamiatky či zaujímavosti, ...),
  - o možnostiach trávenia voľného času (napríklad o požičovniach bicyklov v okolí a turistických, cyklistických a lyžiarskych trasách),
  - hostia majú k dispozícii informácie o verejnej doprave (cestovné poriadky, internet, ...).
- **Spôsob overenia:** kontrola komisie na mieste

c) (*iba pre zariadenie ponúkajúce stravovanie*): *regionálne pokrmy*:

- Stravovacie zariadenia: musia stále ponúkať min. 3 regionálne novohradské pokrmy, ktoré budú uvedené trvalo v jedálnom lístku v samostatnej sekcii alebo v dennej ponuke v samostatnej sekcii a viditeľne označené ako regionálne pokrmy. Ponuka novohradských pokrmov môže byť obmieňaná podľa potreby, pri dodržaní minimálneho počtu 3 jedál.
- Ubytovacie zariadenia: ponúka teplé jedlá pre svojich hostí (polpenzia, t.j. nie verejná reštaurácie), musí aspoň 1 deň v týždni ponúkať regionálny novohradský pokrm. Ubytovacie na súkromí nemusí dávať stravu.

Spôsob overenia: predloženie jedálneho lístka k žiadosti, kontrola komisie na mieste.

II. Nepovinné kritériá

Nutné je získať aspoň 9 bodov (v prípade zariadení, ktoré poskytujú ubytovacie a stravovacie služby, alebo iba stravovacie služby), alebo 6 bodov

(v prípade zariadení, ktoré poskytujú len ubytovacie služby) z 20 možných za splnenie nasledujúcich 14 kritérií (**body prideluje komisia**):

1. Zodpovednosť za majetok: prevádzkovateľ má uzavreté poistenie majetku.

Spôsob overenia: kópia poistnej zmluvy.
(splnenie kritéria = 1 bod)

2. Informácie na webových stránkach:

- ubytovacie zariadenia: prevádzkovateľ má na svojich webových stránkach dobre dostupné a prehľadne usporiadané informácie o možnostiach trávenia voľného času (napríklad o požičovniach bicyklov v okolí a turistických, cyklistických a lyžiarskych trasách), o okolitých turistických atrakciách (miestne kultúrne, prírodné a technické pamiatky či zaujímavosti, ...), - môže byť riešené preklikom na iné kvalitné webové stránky (napr. regiónu, prevádzkovateľov turistických cieľov, a pod.),
- stravovacie zariadenie: prevádzkovateľ má kvalitné a aktuálne vlastné webové stránky venované stravovaciemu zariadeniu a jeho okoliu.

Spôsob overenia: posúdenie komisie (na základe webových adries uvedených v žiadosti)

(splnenie kritéria = 1 bod)

3. Regionálne pokrmy:

- stravovacie zariadenie: ponúka stále viac ako 3 regionálne novohradské pokrmy,
- ubytovacie zariadenia: ponúka teplé jedlá pre svojich hostí (polpenzia, t.j. nie verejná reštaurácia), ponúka viac regionálnych hontianskych pokrmov než 1 týždenne.

Spôsob overenia: predloženie jedálneho lístka, kontrola komisie na mieste.
(splnenie kritéria = 1 bod)

4. Pokrmy z miestnych produktov: zariadenie využíva na prípravu pokrmov suroviny z regiónu Novohrad (prípadne ponúka produkty z regiónu Novohrad), ktoré odoberá od minimálne jedného stáleho dodávateľa.

Spôsob overenia: predloženie faktúr od dodávateľov (minimálne za 6 predchádzajúcich mesiacov)
(splnenie kritéria = 1 bod)

5. Tradície: body budú udelené, ak prevádzkovateľ alebo služba akokoľvek napomáha zachovaniu tradícií regiónu (historická budova alebo tradičný vzhľad interiéru / exteriéru, rodinná tradícia s podnikaním v ubytovacích službách v regióne a pod.).

Spôsob overenia: posúdenie komisie podľa dodaných podkladov, ktoré históriu alebo tradíciu dokladajú
(splnenie kritéria = 2 body)

6. Sprievodné aktivity: prevádzkovateľ služby organizuje a ponúka hosťom alebo aj verejnosti vlastné sprievodné programy a aktivity alebo opatrenia zamerané na poznávanie regiónu (sprievodcovské služby, kultúrne, spoločenské či športové podujatia, výlety a doprovody, a pod.); ponuku má uvedenú na vlastnom webe.

Spôsob overenia: posúdenie komisie podľa popisu aktivít
(splnenie kritéria = 1 bod)

7. Podpora značených produktov "Regionálny produkt NOVOHRAD": prevádzkovateľ služby odoberá, prípadne predáva (na recepcii a pod.) minimálne 3 druhy produktov (výrobkov) so značkou "Regionálny produkt NOVOHRAD"; ponuku má uvedenú na vlastnom webe.

Spôsob overenia: opis / zoznam, aké výrobky sú odoberané / predávané
(splnenie kritéria = 1 bod)

8. Sídlo firmy v regióne:

Spôsob overenia: živnostenský list alebo výpis z obchodného registra.
(splnenie kritéria = 1 bod)

9. Podpora rozvoja regiónu / obce: prevádzkovateľ služby podporuje dlhodobo, minimálne 3 roky finančne, materiálne alebo inak rozvoj regiónu alebo obce vo svojom okolí (napr. sponzoring, organizačná podpora miestnych podujatí, opráv miestnych komunikácií a pod.)

Spôsob overenia: posúdenie komisie podľa popisu pomoci
(splnenie kritéria = 1 bod)

10. Ocenenie služby (dobrá reprezentácia regiónu): služba získala špeciálne ocenenie v odbore certifikát kvality/ekologická šetrnosť.

Spôsob overenia: kópia ocenenia/certifikátu
(splnenie kritéria = 1 bod)

11. Zariadení prispieva ďalším spôsobom k ekológii a ochrane okolitej prírody (napr. užíva solárne, vodné a veternú energiu (min 25%), elektromobil, automobil na LPG, varí pre hostí z biopotraviny (min 25%), má spracovaný energetický audit objektu. ..)

Spôsob overenia: posúdenie komisie podľa popisu poskytovateľa služby
(splnenie kritéria = 1 bod)

12. Prostredie pre rodiny s deťmi: v ubytovacom / stravovacom zariadení alebo v jeho okolí je k dispozícii detský kútik alebo ihrisko, vybavenie jedálne a izieb (mimo detskej stoličky k stolu) – napr. detské príbory, nábytok, prebaľovacie pulty a pod.

Spôsob overenia: posúdenie komisie na mieste
(splnenie kritéria = 1 bod)

13. Bezbariérové prostredie: zariadenie je upravené bezbariérovo

Spôsob overenia: posúdenie komisie na mieste
(splnenie kritéria = 1 bod)

14. Vykurovanie: v zariadení nie je používané uhlie ako zdroj energie (najmä vykurovanie, ohrev vody) ani ťažké oleje s obsahom síry vyšším ako 0,2%.

Spôsob overenia: čestné vyhlásenie s uvedením zdroja energie
(splnenie kritéria = 1 bod)

Certifikačná komisia má právo zamietnuť udelenie značky službe, ktorá je v rozpore s cieľom značky a odporuje morálnym a etickým zásadám, všeobecnému estetickému cíteniu alebo by mohla inak poškodiť dobré meno značky

2.2 Kritériá spôsobilosti, ktoré žiadateľ musí splniť, aby sa mohol uchádzať o značku „regionálny produkt NOVOHRAD“

Služba musí byť jedinečná vo vzťahu k regiónu Novohrad. Toto kritérium je možné splniť dosiahnutím najmenej **70** bodov z celkového možného počtu (100) bodov získaných v nasledovných 4-och subkritériách:

1. Kvalita poskytovaných služieb z pohľadu spokojnosti zákazníka-ubytovanie a stravovanie

kritérium	body
čistota a upravenosť v zariadení, funkčnosť vybavenia	5
chovanie a upravenosť personálu	5
jazyková vybavenosť na úrovni zodpovedajúcej charakteru daného ubytovacieho/stravovacieho zariadenia	5
či zodpovedá deklarovaný štandard/kategória zariadenia skutočnej ponuke a nedochádza ku klamaniu zákazníka (propagácia verzus realita)	5
znalosť regiónu - personál, ponuka programu	5
Celkom MAX.	25

Spôsob overenia: posúdenie komisiou na mieste

2. Šetrnosť k prírode - ubytovanie a stravovanie

2.a Ubytovanie

kritérium	body
Energetická úspornosť objektu (využitie OZE, úsporné žiarovky, zateplenie,...)	5
Odpadové hospodárstvo (kompostovanie, triedenie odpadu,...)	5
Informácie pre hostí o šetrnom chovaní (napr. triedenie odpadu, výmena osušiek a posteľného prádla, zhasínanie svetiel atď.)	5
Výrobky na jedno použitie sú hosťom poskytované len v nevyhnutných prípadoch (kozmetické prípravky, potraviny v mini-baleníach,...)	5
Používanie ekologických pracích, čistiacich a dezinfekčných prostriedkov	5
Celkom MAX.	25

Spôsob overenia: posúdenie komisiou na mieste

2.b Stravovanie

kritérium	body
Energetická úspornosť objektu (využitie OZE, úsporné žiarovky, zateplenie,...)	5
Odpadové hospodárstvo (kompostovanie, triedenie odpadu,...)	5
Využívanie odpadu z kuchyne	5
Výrobky na jedno použitie sú hosťom poskytované len v nevyhnutných prípadoch (potraviny v mini-baleníach, plastové taniere, príbory, poháre,...)	5
Používanie ekologických pracích, čistiacich a dezinfekčných prostriedkov	5
Celkom MAX.	25

Spôsob overenia: posúdenie komisiou na mieste

3. Jedinečnosť spojená s regiónom - ubytovanie a stravovanie

Poskytovaná služba musí byť jedinečná vo vzťahu k regiónu Novohrad

3.a Ubytovanie

kritérium	body
Budova ubytovacieho zariadenia nesmie narúšať krajinný ráz v okolí, resp. architektonický ráz v intraviláne	5
Okolie ubytovacieho zariadenia nesmie narúšať krajinný ráz v okolí, resp. architektonický ráz v intraviláne (napr. nevhodnou výsadbou nepôvodnými drevinami, veľkými betónovými	5

plochami atď.)	
Vnútorne vybavenie ubytovacieho zariadenia používa miestne prvky	5
Zariadenie poskytuje informácie o regióne	5
Ubytovacie zariadenie informuje zákazníkov o značke „regionálny produkt NOVOHRAD“, prípadne takéto produkty priamo v zariadení predáva	5
Celkom MAX.	25

Spôsob overenia: posúdenie komisiou na mieste

3.b Stravovanie

kritérium	body
Budova stravovacieho zariadenia nesmie narúšať krajinný ráz v okolí, resp. architektonický ráz v intraviláne	5
Okolie stravovacieho zariadenia nesmie narúšať krajinný ráz v okolí, resp. architektonický ráz v intraviláne	5
Vnútorne vybavenie stravovacieho zariadenia používa miestne prvky	5
Poskytovanie informácií o regióne	5
Stravovacie zariadenie musí mať min. pomer tradičných jedál k bežným jedlám v ponuke 80:20	5
Celkom MAX.	25

Spôsob overenia: posúdenie komisiou na mieste

4. Ďalšie nepovinné kritériá

kritérium	body
Informácie o regióne a regionálnom značení na webe prevádzkovateľa služby	5
Zariadenie ponúka regionálne aktivity pre zákazníkov	5
Zariadenie je alebo do 1 mesiaca po udelení značky bude oficiálnym predajným miestom značených regionálnych produktov	5
Bezbariérové prostredie	5
Prostredie pre rodiny s deťmi a doplnkové služby(detské sedačky, detský kútik, požičiavanie bicyklov a pod.)	5
Celkom MAX.	25

Spôsob overenia: posúdenie komisiou na mieste, spätná väzba od návštevníkov

Podujatia

Podujatie musí byť jedinečné vo vzťahu k danému regiónu. Toto kritérium je možné splniť dosiahnutím najmenej 70 bodov z celkového možného počtu bodov.

Kritérium	Body
Podujatie má v regióne tradíciu nad 5 rokov	5
Podujatie má v regióne tradíciu nad 10 rokov	10
Podujatie má v regióne tradíciu nad 15 rokov	15
Význam podujatia – iba regionálny (BB kraj)	5
Význam podujatia – nadregionálny	10
Význam podujatia – cezhraničný	15
Na podujatí budú prezentované tradičné remeslá Novohradu	0-5
Na podujatí budú prezentované tradičné výrobky Novohradu	0-5
Na podujatí bude prezentovaný tradičný folklór Novohradu	0-5
Podujatie je pre dané mesto/dedinu špecifické (napr. Novohradský folklórny festival)	10
Zapojenie miestnych ľudí a organizácií do prípravy podujatia	0-15
Spolu	100

Spôsob overenia: posúdenie komisiou

Zoznam služieb

TRIEDA 41

410064 informácie o možnostiach rekreácie; 410051 organizovanie kultúrnych alebo vzdelávacích výstav; 410083 organizovanie predstavení [manažérske služby]; 410056 organizovanie živých vystúpení; 410017 vzdelávanie; 410056 živé predstavenie; organizovanie jarmokov a hodov; organizovanie folklórnych festivalov; organizovanie tradičných slávností

TRIEDA 43

430138 bary (služby -); 430108 bufety [rýchle občerstvenie]; 430073 hotelierske služby; 430024 kaviarne; 430026 kempingy (prevádzkovanie -); 430066 penzióny; 430004 poskytovanie hotelového ubytovania; 430028 prenájom prechodného ubytovania; 430102 reštaurácie [jedálne]; 430107 samoobslužné reštaurácie; 430071 turistické ubytovne

TRIEDA 44

440097 fyzioterapia; 440009 chov zvierat; 440202 termálne kúpele (služby -); 440018 verejné kúpele

3. Proces udeľovania značenia

Združenie právnických osôb Región Neogradiensis (ďalej len Region Neogradiensis, z.p.o.) je zodpovedné za udeľovanie a odnímanie práv na užívanie značky producentom, zaisťuje komunikáciu a poskytovanie informácií užívateľom značky a novým záujemcom. Zverejňuje na webových stránkach projektu aktuálne znenie pravidiel a kritérií pre udeľovanie značky a tiež zoznam udelených a odňatých certifikátov, ktorých evidenciu vedie. Zaisťuje kontrolu plnenia zásad a kritérií pre udeľovanie a užívanie značky a kritérií pre jej udeľovanie a užívanie. Valné zhromaždenie združenia je odvolacím orgánom pre rozhodnutie Komisie pre udeľovanie značky.

3.1 Zodpovednosti/ Kompetencie

Koordinátor regionálneho značenia

- má zodpovednosť za udeľovanie a odnímanie práv na užívanie značky,
- zaisťuje komunikáciu a poskytovanie informácií užívateľom značky a novým záujemcom,
- zverejňuje na web stránke aktuálne informácie, dokumenty (pravidlá a kritériá pre udeľovanie značky), zoznam udelených a odňatých certifikátov,
- zabezpečuje propagáciu certifikovaných výrobcov,
- zodpovedá za jednotnú formu propagácie všetkých certifikovaných výrobcov,
- zaisťuje kontrolu plnenia zásad a kritérií pre udeľovanie a užívanie značky a kritérií pre užívanie,
- úlohou regionálneho koordinátora značenia je vytvorenie hodnotiacej komisie, ktorá bude schvaľovať pridelenie značky pre poskytovateľa služieb a organizátora podujatí.

3.2 Certifikačná komisia

Certifikačnú komisiu menuje predseda/predsedička združenia Región Neogradiensis z. p. o.. Komisia má 7 stálych členov a 2 externých členov – odborníkov podľa zamerania aktuálnej výzvy. Komisia je uznášaniaschopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých jej členov. Funkčné obdobie komisie je 2 roky.

Členmi komisie môžu byť miestne authority, starostovia obcí z regiónu, zástupcovia kultúrnej obce, zástupcovia remeselných cechov, výrobcov alebo združení (napr. zaoberajúce sa rozvojom cestovného ruchu).

Kontrolu plnenia certifikačných kritérií a zásad (napr. riadne označenie certifikovaného zariadenia (služby, kvalita ponúkaných služieb, a pod.) vykonáva osoba poverená Komisiou (týmto poverením sa musí preukázať). Užívateľ značky je povinný s touto osobou spolupracovať a poskytnúť jej na nahliadnutie potrebné dokumenty alebo umožniť prístup do prevádzkarne. Z kontroly bude vykonaný zápis. Všetky skutočnosti zistené pri kontrole budú považované za dôverné a budú použité len na účely certifikácie výrobkov; Združenie aj Komisia budú postupovať v súlade so zákonom O ochrane osobných údajov

Na to, aby výrobok, služba alebo podujatie mohlo používať označenie „regionálny produkt NOVOHRAD“, musí byť schválený nadpolovičnou väčšinou členov komisie.

3.3 Prihlasovanie regionálnych výrobcov

Držiteľom osvedčenia pre užívanie značky môže byť právnická i fyzická osoba. Osvedčenie bude udelené, ak výrobok, služba alebo podujatie aj jeho výrobca a poskytovateľ splní kritéria pre udelenie značky. Komisia pre udeľovanie značky môže odmietnuť udelenie produktu, ktorý je v rozpore s cieľom značky, so stanovami združenia, odporuje morálnym a etickým zásadám, všeobecnému estetickému cíteniu alebo by mohol inak poškodiť dobré meno značky.

Záujemca o užívanie značky (výrobca, producent) získa všetky potrebné informácie a formuláre na webovom sídle koordinátora značky. Formuláre vyplní a odovzdá združeniu spoločne so vzorkou výrobku (ak to bude možné), prípadne Komisii iným vhodným spôsobom svoj produkt zdokumentuje (fotografie, video, film, popis a pod.), a to najneskôr 14 dní pred dátumom zasadnutia Komisie pre udelenie značky. Vzorka výrobku bude na požiadanie výrobcu vrátená. V prípade, že nie je možné predložiť vzorku výrobku Komisii pre udeľovanie značky, alebo nastanú pochybnosti o kvalite predloženého výrobku, bude výrobok posúdený povereným členom Komisie pre udelenie značky priamo na mieste u výrobcu. Výrobca umožní prístup hodnotiteľa do prevádzkarne za podmienky zaistenia dôvernosti zistených informácií.

Koordinátor regionálnej značky NOVOHRAD skontroluje formálnu správnosť a úplnosť vyplnenej žiadosti a prípadne požiada záujemcu o jej doplnenie najneskôr do 7 dní po jej obdržaní. Žiadosť sa podáva pre konkrétny výrobok alebo jednotne definovanú skupinu výrobkov, kde všetky výrobky zhodne plnia kritériá uvedené v žiadosti.

Kontrolu plnenia certifikačných kritérií a zásad (napr. riadne označenie certifikovaného zariadenia, služby, kvalita ponúkaných služieb, a pod.) vykonáva osoba poverená Komisiou.

3.4 Proces posúdenia súladu s podmienkami pre udelenie značky

Komisia sa stretáva minimálne 1 x do roka v zmysle vyhlásenej výzvy, podľa potreby je však možné zvolať zasadnutie komisie aj mimo plánovanej výzvy a termín výzvy prispôbiť potrebám vyplývajúcim z obsahu žiadostí.

Koordinátor regionálneho značenia NOVOHRAD pre komisiu pripraví zoznam záujemcov pre značenie, ktorí splnili formálne podmienky (dodali dotazník, výrobok, ...) a zabezpečí podklady pre jednotlivých členov hodnotiacej komisie (distribúciu materiálov navrhujeme v elektronickej forme). V prípade kladného rozhodnutia vo veci udelenia osvedčenia upovedomí združenie žiadateľa o výsledku do 14 dní od zasadnutia komisie. V prípade záporného rozhodnutia vo veci udelenia osvedčenia upovedomí združenie žiadateľa o výsledku do 14 dní od zasadnutia komisie a oznámi mu dôvody zamietnutia žiadosti. Proti rozhodnutiu sa môže výrobca do 14 dní odvolať. Všetky údaje uvedené v žiadosti budú považované za dôverné a budú použité iba na účely posudzovania v rámci procesu rozhodovania o udeľovaní značky; združenie i komisia budú postupovať v súlade so zákonom 122/2013 Zb. o ochrane osobných údajov a so zákonom č. 241/2001 Zb. o ochrane utajovaných skutočností (v znení platných noviel týchto zákonov). Na udelenie značky nie je právny nárok.

Proces udeľovania osvedčenia pre ubytovacie a stravovacie služby sa vo všeobecnosti riadi pravidlami uvedenými vyššie, avšak niektoré certifikačné kritériá sú platné len pre ubytovacie alebo len pre stravovacie služby. Pokiaľ zariadenie poskytuje zároveň ubytovacie aj stravovacie služby (verejná reštaurácia) musí celé zariadenie spĺňať kritériá pre obidva typy služieb. Poskytovateľ si môže vybrať či bude žiadať o jedno spoločné osvedčenie alebo bude žiadať o značku zvlášť pre ubytovacie služby a zvlášť pre reštauráciu (dva poplatky). Žiadateľ musí komisii poskytnúť súčinnosť a umožniť prístup do prevádzkových priestorov zariadenia (napr. kuchyňa). Z návštevy komisie bude vyhotovená písomná správa, ktorá bude prerokovaná na najbližšom zasadnutí komisie, ktorá rozhodne o udelení alebo neudelení osvedčenia.

3.5 Užívanie značky a kontrola dodržiavania zásad používania značky

Právo na užívanie značky (osvedčenie) je neprenosné a nepredajné. Osvedčenie platí 2 roky od dátumu vystavenia. V dobe platnosti osvedčenia garantuje výrobca (poskytovateľ) nepretržité plnenie kritérií, ktoré uviedol v žiadosti a je povinný hlásiť bez odkladu Regiónu Neogradiensis, z. p. o. akékoľvek zmeny skutočností uvedených v žiadosti, a to písomne. Výrobca zaistí, aby certifikovaný výrobok bol predávaný poriadne označený, a to jedným z týchto spôsobov:

- začlenením značky (loga) do etikety alebo na obal výrobku na základe grafického manuálu
- označením produktu (alebo jeho obalu) samolepkou alebo visačkou so značkou
- v prípade výrobkov, ktoré sa nedajú jednotlivo značiť (napr. pečivo), budú spôsob a podmienky značenia ustanovené individuálne po dohode združenia s výrobcom, napr. označením predajného pultu či regálu a podobne
- v prípade poskytnutia služby certifikované ubytovacie alebo stravovacie zariadenie označí budovu na viditeľnom mieste zvonku tabuľou s logom značky

Držiteľ osvedčenia môže používať značku tiež ďalšími spôsobmi, napr. na hlavičkovom papieri, reklamných a propagačných materiáloch, vizitkách, webových stránkach a pod. Pri použití spojenom s prezentáciou výrobkov musí byť vždy jasné, pre ktorý výrobok (výrobky) značka platí (okrem prípadov, keď výrobca produkuje iba výrobky, ktorým bolo osvedčenie udelené). Pre všetky spôsoby používania značky je výrobca, producent a poskytovateľ povinný postupovať v súlade s dizajn manuálom.

Kontrolu dodržiavania kritérií pre udeľovanie značky a zásad (napr. riadne označenie výrobkov) realizuje osoba poverená združením - hodnotiteľ. Užívateľ značky je povinný s touto osobou spolupracovať a poskytnúť jej na nahliadnutie potrebné dokumenty alebo umožniť prístup do prevádzkarne. Z každej realizovanej kontroly bude vypracovaný zápis. Všetky skutočnosti zistené pri kontrole budú považované za dôverné a budú použité len na účely certifikácie výrobkov, služieb a podujatí; združenie bude postupovať v súlade so zákonom 122/2013 Zb. o ochrane osobných údajov a so zákonom č. 241/2001 Zb. o ochrane utajovaných skutočností (v znení platných noviel týchto zákonov).

3. 6 Poplatky za udelenie a užívanie značky

1. Registračný poplatok

Za udelenie značky zaplatí **výrobca - podnikateľ registračný poplatok vo výške 25 eur (pre výrobky) alebo 50 eur (pre služby)**, fyzická osoba – neživnostník zaplatí poplatok vo výške 10 eur (pre výrobky). Poplatok je určený na čiastočné pokrytie nákladov spojených s administráciou a posudzovaním žiadosti a udelením značky.

Pokiaľ je výrobca - podnikateľ už držiteľom certifikátu a žiada o nový certifikát (pre iný svoj výrobok, resp. službu alebo pred uplynutím platnosti certifikátu),

poplatok **sa znižuje na 12,50 eur (pre výrobky) alebo 25 eur (pre služby)**, poplatok pre fyzickú osobu - neživnostníka je 5 eur.

Poplatok je uhradený pri odovzdaní certifikátu a je príjmom Regiónu Neogradiensis, z. p. o. pre účely implementácie regionálnej značky NOVODRAD.

2. Poplatok za užívanie značky

Pre čiastočné pokrytie nákladov na propagáciu a prezentáciu značky hradia jej užívatelia ročný poplatok za užívanie značky vo výške:

- **Podnikateľské subjekty, obce, neziskové organizácie - 20 eur**
- **Fyzické osoby - neživnostníci - 5 eur**

Poplatok je hradený bezhotovostne, vždy v plnej výške k 31.3. bežného roku bez ohľadu na dátum vystavenia certifikátu. Poplatok je príjmom združenia pre potreby implementácie regionálneho značenia.

Koordinátor regionálneho značenia NOVOHRAD je povinný použiť členského príspevku raz ročne zúčtovať formou ročnej správy o vyúčtovaní.

3.7 Postup pri porušení zásad

Koordinátor musí zabezpečovať priebežne kontrolu certifikovaných výrobcov a poskytovateľov, značka nebude pridelená automaticky a koordinátor musí sledovať plnenie kritérií výberu. Všetky spôsoby používania značky musia byť v súlade s Dizajn manuálom, v prípade špecifických prípadov bude návrh riešený individuálne po konzultácii s koordinátorom regionálneho značenia.

Pri zistení porušenia zásad alebo kritérií stanovených pre udelenie značky vyzve koordinátor užívateľa na nápravu v stanovenej lehote, alebo rozhodne o odobraní osvedčenia. Rozhodnutie o odobraní osvedčenia potvrdí komisia na najbližšom zasadnutí. Detailný postup bude riešený v zmluve s výrobcom. Po

Pri neoprávnenom použití značky bude postupované súdnou cestou, alebo bude dohodou obidvoch strán stanovený rozhodca (arbiter), ktorého rozhodnutie sú obe strany povinné rešpektovať.

3.8 Propagácia značky

Formy propagácie:

- vypracovanie jednotnej marketingovej stratégie: dokument, ktorý presne popíše jednotlivé kroky marketingu,
- prezentácia v médiách na regionálnej, národnej i medzinárodnej úrovni: regionálny týždenník, celoštátne denníky, rozhlas a televízia, spoločná prezentácia certifikovaných výrobcov v rámci jarmokov a trhov doma aj v zahraničí,

- vytvorenie katalógu výrobkov a jeho pravidelná aktualizácia,
- do budúcnosti spoločná propagácia v rámci BB kraja a pod.,
- vytvorenie informačného letáku, a ďalších tlačенých informačných materiálov,
- webová prezentácia,
- každé predajné miesto má byť označené min. zalaminovaným certifikátom a informačnou tabuľou, umiestnenou na objekte v mieste výroby alebo v mieste poskytovania služby, prípadne v mieste organizovania podujatia,
- je možné užívanie značky ďalšími subjektmi na základe individuálnej dohody s koordinátorom, napr. TESCO, COOP Jednota zabezpečí jeden pult pre výrobky s regionálnou značkou,

Predajné miesta

Miesta predaja certifikovaných výrobkov môžu niesť špeciálne označenie s logom značky a textom v zmysle „Tu predávame tradičné výrobky z regiónu Novohrad“. Právo získať takéto označenie budú mať predajné miesta, ktoré splňujú tieto podmienky:

- malé alebo stredné obchody (kamenné, informačné centrá, múzeá, predaj v hoteloch alebo priamo u výrobcu a pod.),
- garancia predaja certifikovaných výrobkov: predaj certifikovaných výrobkov minimálne od piatich výrobcov, alebo predaj prevažne (viac ako 50 %) certifikovaných výrobkov, alebo predaj priamo u výrobcu,
- informácie o výrobkoch: pre zákazníkov sú k dispozícii informácie o výrobku, o známke a producentoch certifikovaných výrobkov (katalóg výrobkov),
- odlíšenie certifikovaných výrobkov: priamo v predajni je podľa možností špeciálne označené miesto (regál, box, miesto na pulte a pod.) s certifikovanými výrobkami,
- miestne obchody: predajné miesto sa nachádza na území obcí, ktoré svojím katastrom zasahujú do vymedzeného územia Novohrad,
- iné obchody: označenie môže získať aj obchod predávajúci výrobky nesúce regionálnu značku mimo územia Novohrad.

Užívanie značky ďalšími subjektmi

Značku môžu používať na základe zmluvy s regionálnym koordinátorom aj ďalšie subjekty (inštitúcie štátnej správy, samosprávy, mimovládne organizácie a pod.) sídliace v regióne, ktoré tak môžu podporiť jej propagáciu alebo dobré meno. Značka môže byť v tomto prípade umiestnená na informačných a propagačných materiáloch subjektu, na internetových stránkach (s hypertextovým odkazom na oficiálne stránky združenia), hlavičkových papieroch a pod., a to so sprievodným textom: „Podporujeme tradičné výrobky z regiónu Novohrad“.

O možnosti a podmienkach užívania značky bude rokovať koordinátor regionálneho značenia Novohrad s každým subjektom individuálne.

4 Zmapovanie územia – prehľad ubytovacích a stravovacích zariadení

4.1 Prehľad ubytovacích zariadení v regióne

Novohrad ponúka rôzne typy ubytovania od ubytovania v súkromí až po štvorhviezdičkové hotely. Ubytovanie v súkromí, chaty a ubytovne prevládajú v lokalitách v blízkosti vodnej nádrže, kúpalísk a lesov. Ide o lokality Ružiná, Divín a Dolná Strehová. Postupne pribúdajú ubytovacie zariadenia v okolí termálneho kúpaliska Novolandia v Rapovciach. Ďalšou lokalitou s vyššou koncentráciou ubytovacích zariadení tohto typu je oblasť Kokavy, kde funguje lyžiarske stredisko. V mestách sa nachádzajú rôzne typy ubytovní, ale aj penzióny a hotely. V ostatnom desaťročí pribudli rezorty poskytujúce komplexné služby – ubytovanie, stravovanie a wellnes, prípadne kúpanie. Ide o štvorhviezdičkové hotely v Haliči a v Lučenci – Opatovej, resp. trojhviezdičkový Aquatermal v Dolnej Strehovej.

Vila Reyna	Rapovce
Chata Ružiná	Divín
Chalupa Divín	Divín
Vila Mária	Divín
Barnabáš Rusnák – ubytovanie	Rapovce
Chata Petrovec	Kalinovo
Dvor u Jozefa	Lučenec
Chata Hámor	Kokava nad Rimavicou
Chata Žihľava	Cinobaňa
Apartmány u medveďa	Pôtor
Chalupa Červeňany	Červeňany
Ubytovanie Peter Skladáni PS	Bušince
Chata Jeanette	Dolná Strehová
Chata Alexandra	Dolná Strehová
Chata Žabky	Dolná Strehová

Chata Gabriela	Dolná Strehová
Chata Kika	Dolná Strehová
Ubytovanie Slniečko	Dolná Strehová
Chata Monika	Dolná Strehová
Apartments Bea	Lučenec
Family house Ružiná	Ružiná
Chata Lína	Kokava nad Rimavicou
Ekofarma Salaš Juraj - penzion Kanadár	Budiná
Ranč Megi	Poltár
Chata 969	Divín
Chata 522	Divín
Chata Parížanka	Halič
Chata 24592	Ružiná
Barnabáš Rusnák - ubytovanie	Mučín
Floriánov dvor	Rapovce
Chata Rendó	Kokava nad Rimavicou
Holyday Home	Utekáč
Cisarsko Adventures	Utekáč
Tranquility house	Málinec
Residenz Pal	Kokava nad Rimavicou
Chatka Miška	Dolná Strehová
Turistická ubytovňa Hotel Divín	Divín
Rekreačné zariadenie „Mladosť Ružiná“	Ružiná
Rekreačné stredisko Divín	Divín
Turistická ubytovňa Nimród	Vinica
Turistická ubytovňa Modrý Kameň	Modrý Kameň

Camping and Glamping Slovakia	Veľký Krtíš
Kemp a rekreační oblast Jánošov Kút, Divín	Divín
Robotnícka ubytovňa Š-TEAM	Veľký Krtíš
Turistická ubytovňa Centrum	Veľký Krtíš
Ubytovna Jopel, Slovenské Ďarmoty	Veľký Krtíš
Turistická ubytovňa na termálnom kúpalisku, Dolná Strehová	Dolná Strehová
Kállai vináreň a penzión Filákov	Filákov
Penzion 4 you	Lučenec
Penzion P7	Lučenec
Penzión Močiar	Kokava nad Rimavicou
Pension Rocket club	Lučenec
Penzión Kaštieľ	Veľký Krtíš
Penzión u vinára	Veľký Krtíš
Penzion Julkin dvor	Veľký Krtíš
Penzión a Pizzéria Zbrojnica	Lučenec
Penzión Family	Kokava nad Rimavicou
Penzión Koliba studienka	Kokava nad Rimavicou
Penzión Bebek	Filákov
Hotel Clavis	Lučenec
Hotel Pelikán	Lučenec
Hotel Aquatermal	Dolná Strehová
Miraj Resort	Lučenec
Castle hotel Galicia Nueva	Halič
Hotel Royal	Kokava nad Rimavicou

Hotel Slovan	Lučenec
Hotel Róza, Dolné Strháre - Koprovnica	Koprovnica

4.2 Prehľad stravovacích zariadení v regióne

V rámci projektu Regiónu Neogradiensis: „Spoznávame euroregión Neogradiensis na opačnej strane hraníc“ boli z Novohradu zozbierané recepty na nasledovné jedlá: Málinecká krompľovka, gaštanové koláče z Modrého Kameňa, zemiakové placky, zemiakové lokše, Ozdínske chrapne, Tradičné lučenské pečivo a tradičné zákusky z Cinobane a Haliče. V Novohradských stravovacích zariadeniach z tradičných Novohradských jedál je možné nájsť zemiakové placky, lángoše, prípadne zemiakovú polievku. V niektorých reštauráciách podávajú mäsité jedlo „Koháryho tanier“. Týchto reštaurácií je ale z celkového počtu reštaurácií rôzneho zamerania mizivé percento. Väčšina zo stravovacích zariadenia sú tradičné reštauračné zariadenia zamerané na obedové menu. Čo sa týka modernej európskej gastronómie, je možné nájsť v niekoľkých reštauráciách v Lučeneckom a Veľkokrtíšskom Krtíšskom okrese (reštaurácie pri 4 hviezdíčkových hoteloch, reštaurácia Furman Vidiná, Reštaurácia Vintage Bistro Lučenec a Tančiareň a pivovar Francz. V Novohrade je možné nájsť množstvo stravovacích zariadení ponúkajúcich pizzu resp. taliansku kuchyňu, fast foody s kebabom a orientálnou kuchyňou ale aj ázijské bistro. V reštauráciách okrem pizze prevláda tradičná Slovenská a Maďarská kuchyňa.

Vila Reyna	Rapovce
Chata Ružiná	Divín
Chalupa Divín	Divín
Vila Mária	Divín
Barnabáš Rusnák – ubytovanie	Rapovce
Chata Petrovec	Kalinovo
Dvor u Jozefa	Lučenec
Chata Hámor	Kokava nad Rimavicou
Chata Žihlava	Cinobaňa

Apartmány u medveďa	Pôtor
Chalupa Červeňany	Červeňany
Ubytovanie Peter Skladáni PS	Bušince
Chata Jeanette	Dolná Strehová
Chata Alexandra	Dolná Strehová
Chata Žabky	Dolná Strehová
Chata Gabriela	Dolná Strehová
Chata Kika	Dolná Strehová
Ubytovanie Slniečko	Dolná Strehová
Chata Monika	Dolná Strehová
Apartments Bea	Lučenec
Family house Ružiná	Ružiná
Chata Lína	Kokava nad Rimavicou
Ekofarma Salaš Juraj - penzion Kanadár	Budiná
Ranč Megi	Poltár
Chata 969	Divín
Chata 522	Divín
Chata Parížanka	Halič
Chata 24592	Ružiná
Barnabáš Rusnák - ubytovanie	Mučín
Floriánov dvor	Rapovce
Chata Rendó	Kokava nad Rimavicou
Holyday Home	Utekáč
Cisarsko Adventures	Utekáč
Tranquility house	Málinec
Residenz Pal	Kokava nad Rimavicou

Chatka Miška	Dolná Strehová
Turistická ubytovňa Hotel Divín	Divín
Rekreačné zariadenie „Mladosť Ružiná“	Ružiná
Rekreačné stredisko Divín	Divín
Turistická ubytovňa Nimród	Vinica
Turistická ubytovňa Modrý Kameň	Modrý Kameň
Camping and Glamping Slovakia	Veľký Krtíš
Kemp a rekreačná oblasť Jánošov Kút, Divín	Divín
Robotnícka ubytovňa Š-TEAM	Veľký Krtíš
Turistická ubytovňa Centrum	Veľký Krtíš
Ubytovňa Jopel, Slovenské Ďarmoty	Veľký Krtíš
Turistická ubytovňa na termálnom kúpalisku, Dolná Strehová	Dolná Strehová
Kállai vináreň a penzión Filákov	Filákov
Penzión 4 you	Lučenec
Penzión P7	Lučenec
Penzión Močiar	Kokava nad Rimavicou
Pension Rocket club	Lučenec
Penzión Kaštieľ	Veľký Krtíš
Penzión u vinára	Veľký Krtíš
Penzión Julkin dvor	Veľký Krtíš
Penzión a Pizzéria Zbrojnica	Lučenec
Penzión Family	Kokava nad Rimavicou
Penzión Koliba studienka	Kokava nad Rimavicou
Penzión Bebek	Filákov
Hotel Clavis	Lučenec

Hotel Pelikán	Lučenec
Hotel Aquatermal	Dolná Strehová
Miraj Resort	Lučenec
Castle hotel Galicia Nueva	Halič
Hotel Royal	Kokava nad Rimavicou
Hotel Slovan	Lučenec
Hotel Róza, Dolné Strháre - Koprovnica	Koprovnica

5 Záverečné ustanovenia

Tieto zásady nadobúdajú účinnosť dňa 07. 03. 2018. Prípadné zmeny zásad a certifikačných kritérií môžu byť vykonané po dohode Výkonným orgánom Region Neogradiensis, z. p. o. na základe odporúčania Certifikačnej komisie

Zdroje

ZPO Región Neogradiensis. 2017. ANALÝZA VÝROBCOV PRODUKTOV A POSKYTOVATEĽOV SLUŽIEB. Regionálny produkt Novohradu

Regionálne enviromentálne centrum. VYTVORENIE REGIONÁLNEJ ZNAČKY PRODUKTOV A SLUŽIEB PRE REGIÓN HONT

OZ Zlatá cesta. 2014. Metodické usmernenie pre udeľovanie a používanie regionálnej značky HONT pre služby ubytovacie a/alebo stravovacie a podujatia.

www.bbsk.sk